

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2017. május 11.*

„Előzetes döntéshozatal — Vámunió — 2913/92/EGK rendelet — Közösségi Vámkódex — A 32. cikk (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja — Vámérték — Ügyleti érték — Meghatározás — A »szállítási költségek« fogalma”

A C-59/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) a Bírósághoz 2016. február 3-án érkezett, 2016. január 29-i határozatával terjesztett elő

a **The Shirtmakers BV**

és

a **Staatssecretaris van Financiën között folyamatban lévő eljárásban,**

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: M. Berger tanácselnök, A. Borg Barthet (előadó) és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a The Shirtmakers BV képviseletében B. J.B. Boersma adviseur,
- a holland kormány képviseletében C.S. Schillemans és M.K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében L. Grønfeldt és F. Wilman, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatali kérelem a Közösségi Vámkodek létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet 307. o.; a továbbiakban: Vámkodek) 32. cikke (1) bekezdése e) pontja i. alpontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a The Shirmakers BV és a staatssecretaris van Financiën (pénzügyi államtitkárság, Hollandia) között az ez utóbbi által a vámkodek 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja értelmében a The Shirmakersnek azon okból küldött, kiegészítő vám megállapításáról szóló határozat tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, hogy a szállítványozó által számlázott többletköltséget be kellett volna számítani a fuvarkölségekbe.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A Vámkodek 29. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:
„Az importált áru vámértéke az ügyleti érték, vagyis a Közösség vámterületére irányuló kivitel céljából történő eladáskor az áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő, szükség esetén a 32. és 33. cikknek megfelelően kiigazított ár [...]”
- 4 Az említett kodek 32. cikkének (1) bekezdése kimondja:
„A vámértéknek a 29. cikk alapján történő megállapításakor az importált áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árhoz hozzá kell számítani:
[...]
e) i. az importált áru szállításának és biztosításának költsége; és
ii. az importált áru szállításával kapcsolatos rakodási és anyagmozgatási költségek,
amelyek a Közösség vámterületére történő beléptetés helyéig merültek fel.”

A holland jog

- 5 A Burgerlijk Wetboek (polgári törvénykönyv) 8:20. cikke előírja, hogy az áru fuvarozási szerződés olyan szerződés, amelynek alapján az egyik fél (a fuvarozó) a másik féllel (a feladóval) szemben áruk továbbítására vállal kötelezettséget.
- 6 Az említett polgári törvénykönyv 8:60. cikke értelmében a szállítványozási szerződés olyan szerződés, amelynek alapján az egyik fél (a szállítványozó) a másik féllel (a megbízóval) szemben e másik fél javára az általa rendelkezésre bocsátandó küldeményekkel összefüggő egy vagy több fuvarozási szerződésnek egy fuvarozóval való megkötésére vagy e másik fél javára valamely rendelkezésnek egy vagy több ilyen fuvarozási szerződésbe való felvételére vállal kötelezettséget.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 7 A The Shirtmakers Ázsiából származó textilárukat importál. A 2007. január 1-je és 2009. június 30-a közötti időszakban több alkalommal került bejelentésre textiláru a nevében és érdekében szabad forgalomba bocsátás céljából.
- 8 A The Shirtmakers a textilárúnak az Európai Unióba történő szállításához, hollandiai raktározásához és a behozatal alaki követelményeinek teljesítéséhez az érintett a Fracht FWO BV (a továbbiakban: Fracht) szolgáltatásait vette igénybe. A Fracht az említett áruknak az Unió vámterületére történő szállításával összefüggésben fuvarvállalatokkal kötött szerződéseket a saját nevében. A Fracht a felé a tényleges szállítás tekintetében kiszámlázott, költségeivel és haszonkulcsával megnövelt összegeket tartalmazó számlákat állított ki a The Shirtmakers felé anélkül, hogy megkülönböztette volna ezeket az összegeket.
- 9 A The Shirtmakers nevében a vámáru nyilatkozatokat kitöltő vámügynökök a vámérték meghatározásának tekintetében figyelembe vették a textilárúért ténylegesen fizetett vagy fizetendő árat, hozzászámítva az említett áruk tekintetében a fuvarozó társaságok által számlázott költségeket.
- 10 A The Shirtmakers tekintetében a textiláru behozatala után elvégzett számviteli ellenőrzés alapján a holland vámellenőr úgy ítélte meg, hogy a megállapított vámérték túl alacsony volt. A vámellenőr szerint a vételárhoz a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja alapján hozzá kellett volna számítani a Fracht által a felé kiszámlázott összegeket. Ezen ellenőr a The Shirtmakerst a véleménye szerint pótlólagosan megfizetendő vám utólagos megfizetésére szólította fel.
- 11 A The Shirtmakers a Rechtbank te Haarlemhez (haarlemi elsőfokú bíróság, Hollandia) fordult a hozzá címzett vámmegállapító határozatot illetően. Mivel keresetét elutasították, fellebbezést nyújtott be a Gerechtshof Amsterdamhoz (amszterdami fellebbviteli bíróság, Hollandia).
- 12 A Gerechtshof Amsterdam (amszterdami fellebbviteli bíróság, Hollandia) az 1990. június 6-i Unifert ítélet (C-11/89, EU:C:1990:237) 30. pontjára utalva megállapította, hogy a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontjában szereplő „[szállítási] költség” kifejezés az importált áru szállításával kapcsolatos minden fő és járulékos költséget magában foglal, következésképpen elutasította a The Shirtmakers azon érvét, miszerint a Fracht szolgáltatásaihoz kapcsolódó azon összegek, amelyek szerepelnek a felé kiszámlázott összegek között, nem minősülnek az említett rendelkezés értelmében vett szállítási költségeknek.
- 13 A kérdés előterjesztő bíróság, amelyhez a Gerechtshof Amsterdam (amszterdami fellebbviteli bíróság, Hollandia) határozata elleni felülvizsgálati kérelem benyújtásra került, emlékeztet arra, hogy a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdésének e) pontja az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény VII. cikkének végrehajtásáról szóló egyezmény (HL 1994. L 336., 119. o.) 8. cikkén alapul. E bíróság hangsúlyozza, hogy a textilárukat a tényleges fuvarozók szállították légi vagy tengeri úton az Unió vámterületére a Fracht által kifizetett meghatározott összegek fejében, amely utóbbi ezt követően ezen összegeket a The Shirtmakers felé számlázta ki, hozzáadva a szolgáltatásai ellenértékéért felszámított díjakat, anélkül azonban, hogy kifejezetten megkülönböztette volna a felé a tényleges fuvarozók által kiszámlázott összegeket és a szolgáltatásai ellenértékéért felszámított díjakat.
- 14 E bíróság következésképpen azt a kérdést teszi fel, hogy a „[szállítási] költség” fogalmát a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja értelmében véve kizárólag az áruk tényleges szállításáért kiszámlázott összegeket foglalja-e magában, vagy e fogalomba tartoznak a közvetítők által a tényleges szállítás megszervezése keretében nyújtott szolgáltatások díjazásaként kiszámlázott összegek is.

- 15 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az importált áruk tengeri, szárazföldi vagy légi szállításának költségét lényegében az áru tényleges szállításához szorosan hozzátartozó, vagyis a szállítással szükségszerűen együtt járó költségek képezik. E költségektől megkülönböztethetők a szállítás tényleges elvégzéséhez bár kapcsolódó, de nem szükséges tennivalók költségei. Ezt a véleményt a vámkódex bizottság által készített, a vámértékre vonatkozó magyarázó szövegek gyűjteménye (TAXUD/800/2002-HU) is alátámasztja, amelynek értelmében a fuvarozást végző légitársaság által a szállítási költségeknek a címzettől való behajtása tekintetében végzett szolgáltatásokat érintően felszámított 5%-os díjra a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdésének e) pontjában hivatkozott elemek nem vonatkoznak.
- 16 Mindazonáltal, ha a tényleges szállítás céljából az importőr olyan közvetítő szolgáltatásait veszi igénybe, aki ezért díjazást számít fel vele szemben, akkor a kérdést előterjesztő bíróság szerint mégis elképzelhető, hogy a tényleges szállítással fennálló nyilvánvaló kapcsolat megköveteli, hogy e számlázott összegek összessége szállítási költségnek minősüljön, ily módon az említett összegeket hozzá kell adni az importált áruk beszerzési árához.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság ezenfelül úgy ítéli meg, hogy annak meghatározása tekintetében, hogy a fuvarozási szolgáltatást nyújtó szolgáltató által kiszámlázott összeget figyelembe kell-e venni a vámérték meghatározásakor, az importőr által kötött szerződés alapján kell különbséget tenni. Ennek megfelelően a polgári törvénykönyv 8:20. cikke értelmében vett áru fuvarozási szerződés keretében az ilyen szolgáltató kötelezettséget vállalhat a vásárlóval szemben arra, hogy úgy szállítja az árukat az Unió területére, hogy a vásárló nem tudja, hogy ezt a fuvar e szolgáltató vagy egy másik gazdasági szereplő teljesíti. Ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróság szerint a szolgáltató által a vásárló felé kiszámlázott teljes összeget szállítási költségnek kell minősíteni, és hozzá kell adni az importált áruk beszerzési árához. Ezzel szemben a polgári törvénykönyv 8:60. cikke értelmében vett szállítmányozási szerződés esetén, amelynek alapján a szolgáltató arra kötelezi magát, hogy közvetítői szerepet játszik, illetve megszervezi a szállítást, a tevékenysége ellenértékét képező díjak lehet, hogy nem minősülnek „szállítási költségeknek” a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja értelmében.
- 18 E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontját, hogy a »[szállítási] költség« fogalom az importált áru tényleges fuvarozói által felszámított költségeket jelenti, mégpedig akkor is, ha e fuvarozók nem közvetlenül az import áru vevője felé számlázták ki ezen összegeket, hanem olyan másik gazdasági szereplő felé, aki az importált áru vevője javára megkötötte a fuvarozási szerződéseket a tényleges fuvarozókkal, és aki a szállítás elvégzésével kapcsolatos szolgáltatásaival összefüggésben magasabb összegeket számlázott ki a vevő felé?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 19 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontját, hogy az e rendelkezés szerinti »[szállítási] költség« fogalma magában foglalja a szállítmányozó által az importőr felé az importált áruknak az Unió vámterületére történő szállításának szervezése jogcímén kiszámlázott, a szállítmányozó haszonkulcsának és költségeinek megfelelő többletköltséget.
- 20 Előzetesen meg kell említeni, hogy a Vámkódex nem határozza meg az »[szállítási] költség« fogalmát, és nem tartalmaz semmilyen hivatkozást a tagállamok jogára e fogalom jelentésének és hatályának meghatározása érdekében.

- 21 E tekintetben először is arra kell emlékeztetni, hogy a Bíróság állandó ítélezési gyakorlata értelmében az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az Európai Unió egészében önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (2014. szeptember 3-i Deckmyn és Vrijheidsfonds ítélet, C-201/13, EU:C:2014:2132, 14. pont; 2013. december 12-i Christodoulou és társai ítélet C-116/12, EU:C:2013:825, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 22 Következésképpen a „[szállítási] költségnek” a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontjában szereplő fogalmát egyrésztől önálló uniós jogi fogalomnak kell tekinteni, másfelől pedig úgy kell értelmezni, hogy figyelembe kell venni a szóban forgó szabályozás által követett célkitűzést, valamint e cikk összefüggéseit.
- 23 Ezt követően meg kell állapítani, hogy a 1990. június 6-i Unifert ítéletben (C-11/89, EU:C:1990:237) a Bíróság értelmezte ezen, az áruk vámértékének meghatározásáról szóló, 1980. május 28-i 1224/80/EGK tanácsi rendelet (HL 1980. L 134., 1. o.) 8. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontjában szereplő fogalmat, amely rendelkezés megfogalmazását átvette a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja.
- 24 Az említett ítélet 30. pontjában a Bíróság kifejtette, hogy „a »szállítási költség« kifejezés magában foglal minden járulékos vagy kiegészítő, az áruknak az [Unió] vámterületére történő szállításához kapcsolódó költséget”. A Bíróság azt is megállapította, hogy „a hajótulajdonosnak fizetendő, a fuvarozási szerződésben kikötött és a hajóba való berakodás körében bekövetkezett késedelem kompenzálását szolgáló kártalanítás a »szállítási költség« fogalmába tartozónak kell tekinteni”.
- 25 Amint azt a holland kormány és az Európai Bizottság is állítja, hogy egyrészt az 1990. június 6-i Unifert ítélet (C-11/89, EU:C:1990:237) 30. pontjából, és különösen a Bíróság által használt „minden”, illetve „járulékos vagy kiegészítő” kifejezésekből az következik, hogy a „[szállítási] költség” fogalmát tágan kell értelmezni. Másrészt annak, hogy bizonyos költségeket „szállítási költségeknek” lehessen minősíteni a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontja i. alpontjának értelmében, az a meghatározó kritériuma, hogy e költségek attól függetlenül kapcsolódjanak az áruknak az Unió vámterületére történő szállításához, hogy e költségek elengedhetetlenek vagy szükségesek-e ezen áruk tényleges szállításához.
- 26 Következésképpen az említett rendelkezés értelmében vett „[szállítási] költségek” nem korlátozódnak szükségszerűen az azon fuvarozók által kiszámlázott összegekre, akik maguk végzik az importált áruk szállítását. A más, olyan szolgáltatók által kiszámlázott összegek, mint például a szállítmányozók, ilyen költségeknek minősülhetnek, ha ezek az áruknak az Unió vámterületére történő szállításához kapcsolódnak.
- 27 Amennyiben az alapügyben a szállítmányozó által a The Shirmakers felé kiszámlázott többletköltség azon költségeknek felel meg, amelyeket e szállítmányozó az áruknak az Unió vámterületére történő szállítására megszervezésre, valamint saját haszonkulcsára fordított, e többletet ezen áruknak az Unió vámterületére történő szállításához kapcsolódó költségnek kell minősíteni. Következésképpen e költségek a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja értelmében vett szállítási költségeknek minősülnek.
- 28 Végül ez az értelmezés megfelel a vámérték megállapítására vonatkozó uniós szabályozás által követett célkitűzésnek. A Bíróság állandó ítélezési gyakorlata értelmében ugyanis a vámérték megállapítására vonatkozó közösségi szabályozás méltányos, egységes és semleges rendszer létrehozására irányul, amely kizárja az önkényes és fiktív vámértékek alkalmazását. A vámértéknek tehát tükröznie kell a behozott áru valós gazdasági értékét, és tartalmaznia kell ezen áru minden gazdasági értékkel rendelkező elemét (2009. március 19-i Mitsui & Co. Deutschland ítélet, C-256/07, EU:C:2009:167, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).

- 29 Egyébiránt, ellentétben azzal, amit a kérdést előterjesztő bíróság sugall, a „[szállítási] költségeknek” a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontja értelmében vett fogalma nem függhet az érintett, az importőr és a szállítványozó között létrejött szerződésnek a nemzeti jog által meghatározott típusától, mivel a fogalom önálló uniós jogi fogalom.
- 30 Ezenfelül a vámértékre vonatkozó magyarázó szövegek gyűjteményének (TAXUD/800/2002-HU) 8. sz. következtetése, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság utal, nem cáfolhatja meg a jelen ítélet 24. pontjában szereplő következtetést. Az a helyzet ugyanis, amelyre e következtetés vonatkozik, a szolgáltatás egyik sajátos fajtáját érinti, nevezetesen a szállítási költségek beszedését, amelyet az alapügyben nem vitatnak.
- 31 A fenti megfontolásokra figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a „[szállítási] költségeknek” az e rendelkezés értelmében vett fogalmába tartozik a szállítványozó által az importőr felé az importált árukhoz az Unió vámterületére történő szállítása megszervezésének szolgáltatása jogcímén kiszámlázott, e szállítványozó haszonkulcsának és költségeinek megfelelő többletköltség.

A költségekről

- 32 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 32. cikke (1) bekezdése e) pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a „[szállítási] költségeknek” az e rendelkezés értelmében vett fogalmába tartozik a szállítványozó által az importőr felé az importált árukhoz az Európai Unió vámterületére történő szállítása megszervezésének szolgáltatása jogcímén kiszámlázott, e szállítványozó haszonkulcsának és költségeinek megfelelő többletköltség.

Aláírások